

Asociacijos pasiūlymai: 2015 m.

Statyba

- 2015 m. gruodžio mėn. Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui pateikti pasiūlymai dėl *LR civilinio kodekso 6.655 straipsnio pakeitimo įstatymo* projekto.
Asociacija atkreipė dėmesį, kad tiesioginių atsiskaitymų tarp užsakovo ir subrangovo klausimu vienareikšmio vertinimo nėra. Viena vertus, būtina apsaugoti subrangovus nuo nesąžiningų rangovų, t.y. nepagrįsto apmokėjimų uždelsimo ar vengimo apmokėti už subrangovų atliktus darbus. Tačiau nustačius besąlyginę tiesioginių atsiskaitymų tarp užsakovų ir subrangovų galimybę, gali būti išbalansuotas juridinis subrangos santykių algoritmas.
- 2015 m. lapkričio mėn. Seimo Biudžeto ir finansų komitetui pateikti pasiūlymai dėl *LR pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo* projekto.
Asociacija atkreipė dėmesį, kad PVM skirtumo grąžinimo iš biudžeto termino sutrumpinimas yra viena iš ypač aktualių problemų statybos sektoriuje, todėl šis įstatymo projektas turėtų būti išnagrinėtas ir priimtas kaip įmanoma skubiau. Asociacija nesutinka su Seimo Teisės departamento bei Europos teisės departamento išvadomis, kad šis projektas turi įsigalioti tik po šešių mėnesių, kadangi valstybė toliau nemokamai kredituosis verslo sąskaita, o statybos verslas toliau patirs nuostolius dėl biudžete įšaldytų lėšų.
- 2015 m. lapkričio mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *LR architektūros įstatymo* projekto.
Asociacijos nuomone, autoriaus teisė prieštarauti pastatų griovimui ir rekonstrukcijai riboja pastatų savininkų nuosavybės teisę disponuoti savo turtu, todėl kyla abejonių dėl suderinamumo su *LR Konstitucijos 23* straipsniu. Be to, nėra numatytas aiškus baigtinis kriterijų sąrašas, kada autorius gali prieštarauti pastatų griovimui ir rekonstrukcijai. Pagal *LR autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymą* autorius turi teisę tik nufotografuoti griunamą pastatą ir gauti jo projekto kopiją.
- 2015 m. lapkričio mėn. Seimo Aplinkos apsaugos komitetui pateikti pasiūlymai dėl *LR statybos įstatymo* dalies straipsnių pakeitimo įstatymų projekto.
Asociacija tęsia statybos skaitmenizavimo iniciatyvas ir siūlo sudaryti galimybę 3D formatu parengtus statinio projektus teikti patalpinant į išorinius duomenų centrus bei suteikiant prie jų prieigą. Taip pat siūlo įteisinti platesnį elektroninio parašo naudojimą.
- 2015 m. lapkričio mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl daugiabučių namų renovacijos darbų pirkimo tobulinimo.
Asociacijos siūlo, kad investicinių-projektinių dokumentų rengėjai prisiimtų atsakomybę už jų kokybę, o rangovai, rengdami sąmatas, neprivalėtų tikrinti sprendinių bei skaičiavimų teisingumo. Būtina numatyti galimybę pirkti papildomus darbus rezervo apimtyje, neatliekant viešojo pirkimo procedūrų ir įforminant tik kaip pirkimo sutarties pakeitimą. Būtina mažiausios kainos kriterijų taikyti tik perkant nesudėtingus objektus. Taip pat būtina užtikrinti, kad rangos sutartys nebūtų sudaromos, kol nėra skirtos darbams finansuoti reikalingos lėšos.
- 2015 m. lapkričio mėn. Finansų ministerijai pateiktas raštas dėl PVM grąžinimo iš biudžeto termino sutrumpinimo.
Asociacija prašo kuo skubiau sutrumpinti PVM grąžinimo iš biudžeto statybos rangovams terminą iki 30 dienų, kadangi taikant atvirkštinį PVM, išaldomos statybos rangovų lėšos, atsiranda apyvartinių lėšų trūkumas, statybos verslui daroma didelė žala.

- 2015 m. lapkričio mėn. Energetikos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl priemonės „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas“ projektų atrankos kriterijų pakeitimų. Asociacija siūlo patikslinti atrankos kriterijuose nurodytas energinio efektyvumo klases, siekiant aukštesnių energinio efektyvumo rodiklių.
- 2015 m. spalio mėn. Seimo Aplinkos apsaugos komitetui pateikti pasiūlymai dėl LR statybos įstatymo bei LR civilinio kodekso dalies straipsnių pakeitimo įstatymų projektų. Asociacija siūlo sutrumpinti garantinius terminus apdailos darbams bei įrenginiams iki 2 metų, sumažinti garantinio užtikrinimo sumą iki 2 procentų ir privalomai taikyti šį instrumentą tik ypatingų statinių statybos atveju, numatyti privalomą projektavimo įmonių atestavimą, įteisinti statybos procedūrose platesnę elektroninio parašo naudojimo galimybę. Taip pat sudaryti statytojams galimybę pažangiais formatais parengtus didelės apimties projektus talpinti ne per informacinę sistemą „Infostatyba“, bet saugiuose išoriniuose serveriuose.
- 2015 m. spalio mėn. Aplinkos ministerijai ir Žemės ūkio ministerijai pateikti pasiūlymai dėl Topografinių planų ir inžinerinių tinklų planų derinimo ir kontrolės tvarkos aprašo projekto. Asociacijos nuomone, 90 dienų planų rengimo terminas yra per ilgas ir nepagrįstai užvilkins procedūras, todėl turėtų būti ženkliai sutrumpintas. Taip pat svarbu atsižvelgti, kad įprastos informacinės sistemos nėra pajėgios sutalpinti ir apdoroti pažangiais formatais parengtos dokumentacijos dėl didžiulės šių dokumentų apimties, todėl svarbu iš anksto įvertinti dokumentų pažangiais formatais talpinimo galimybes.
- 2015 m. spalio mėn. Valstybinės mokesčių inspekcijos prašymu pateiktas paaiškinimas dėl statybos įmonėms gražintino PVM sumų. Asociacija atkreipė dėmesį, kad PVM skirtumo, susidarančio taikant atvirkštinio PVM mechanizmą, gražinimo problema yra didžiulė, dėl valstybės „iššaldyto“ PVM statybos įmonėms atsirado didelis apyvartinių lėšų trūkumas. Esant nesubalansuotam atvirkštinio PVM mechanizmui, valstybė, nemokėdama jokių palūkanų, kredituojasi verslo sąskaita, o verslas patiria didžiulius nuostolius. Taip pažeidžiami teisingumo ir proporcingumo principai. Asociacija prašo kuo skubiau imtis priemonių, kad PVM skirtumo gražinimo terminas būtų sutrumpintas iki 30 dienų.
- 2015 m. spalio mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių projekto. Asociacija prašo įvertinti projektą kompleksškai su galiojančiomis Statybinių atliekų tvarkymo taisyklėmis, siekiant suderinti elektroninį ir popierinį pildymo būdą bei išvengti perteklinės administracinės naštos.
- 2015 m. rugsėjį mėn. Seimo Biudžeto ir finansų komitetui pateiktas raštas dėl PVM gražinimo iš biudžeto termino sutrumpinimo. Asociacija prašo sutrumpinti PVM gražinimo iš biudžeto statybos rangovams terminą iki 30 dienų, kadangi taikant atvirkštinį PVM, statybos rangovams atsirado didelis apyvartinių lėšų trūkumas, rangovai priversti skolintis apyvartines lėšas, kyla nemokumo rizika. Tokia situacija yra žalinga statybos verslui.
- 2015 m. rugsėjo mėn. Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai pateikti pasiūlymai dėl statybos produktų kokybės užtikrinimo viešuosiuose pirkimuose. Asociacija, atsižvelgdama į pasitarimo su Valstybine teritorijų planavimo ir statybos inspekcija, LR aplinkos ministerija ir Valstybine ne maisto produktų inspekcija protokolą, atkreipė dėmesį, kad panaikinus Valstybinę ne maisto produktų inspekciją, statybos produktų kokybės kontrolėje labai svarbus tampa Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos vaidmuo. Todėl šiai funkcijai turėtų būti skiriamas didesnis dėmesys ir finansavimas, kas prevenciškai drausmins nesąžiningus rangovus ar statybos produktų tiekėjus bei užtikrins viešojo intereso apsaugą.
- 2015 m. rugsėjo mėn. Viešųjų pirkimų tarnybai pateikti pasiūlymai dėl statybos produktų kokybės užtikrinimo viešuosiuose pirkimuose.

Asociacija, atsižvelgdama į pasitarimo su Valstybine teritorijų planavimo ir statybos inspekcija, LR aplinkos ministerija ir Valstybine ne maisto produktų inspekcija protokola, siūlo kad perkančiosios organizacijos numatytų lėšas statybos produktų kokybės kontroliniams tyrimams apmokėti, tokiu būdu kilus ginčui dėl statybos produktų kokybės, perkančiosios organizacijos turėtų galimybę finansuoti kokybės kontrolinius tyrimus. Tokia priemonė prevenciškai drausmintų nesąžiningus rangovus ar statybos produktų tiekėjus bei užtikrintų viešojo intereso apsaugą.

- 2015 m. rugpjūčio mėn. Ministrui Pirmininkui pateiktas raštas dėl atvirkštinio apmokestinimo PVM mechanizmo taikymo statybos darbams problematikos.

Asociacija prašo kuo skubiau sutrumpinti PVM permokos gražinimo terminus iki 30 dienų, siekiant išvengti žalos statybos sektoriui. Taip pat tikslinti VMI komentarus ir statybos darbus apibrėžti taip, kaip jie suprantami LR statybos įstatyme. Taip pat įtraukti daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) administratorius į atvirkštinio PVM mechanizmo taikymą ir panaikinti statybos įmonių pareigą išrašinėti daugybę sąskaitų bei skaidyti sumas pagal savininkų teisinį statusą ir jų investicijų dydį.

- 2015 m. liepos mėn. Finansų ministerijai ir Valstybinei mokesčių inspekcijai pateiktas raštas dėl atvirkštinio apmokestinimo PVM mechanizmo taikymo statybos darbams problematikos.

Asociacija prašo kuo skubiau sutrumpinti PVM permokos gražinimo terminus iki 30 dienų, siekiant išvengti žalos statybos sektoriui. Taip pat tikslinti VMI komentarus ir statybos darbus apibrėžti taip, kaip jie suprantami LR statybos įstatyme. Taip pat įtraukti valstybės ir savivaldybių institucijas į atvirkštinio PVM mechanizmo taikymą.

- 2015 m. birželio mėn. Nacionalinei žemės tarnybai bei Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl GKTR „Inžinerinių tinklų geodezinių matavimų atlikimo ir inžinerinių tinklų planų sudarymo tvarka“ projekto.

Asociacija prašo, kad būtų įtraukta į geodezijos ir kartografijos teisės aktų projektų derinimo adresatų sąrašą, kadangi geodeziniai darbai statybos procese atliekami lygiagrečiai su statybos darbais, yra susiję su statybos procesu. Be to, įforminta dokumentacija padeda optimizuoti inžinerinių tinklų remonto, rekonstrukcijos, griovimo ir avarijų šalinimo darbus bei yra svarbi esant statybos užsakovų ir rangovų ginčams. Todėl geodezijos ir kartografijos teisės aktai turėtų būti sistemiskai vertinami statybos teisės aktų kontekste.

- 2015 m. birželio mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *Daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto (ar jo dalies) rengimo, projekto (ar jo dalies) ekspertizės atlikimo, statybos techninės priežiūros paslaugų ir statybos rangos darbų pirkimo tvarkos aprašo* projekto.

Asociacija pritaria aprašo pakeitimo tikslui - pagerinti Investicijų planų rengimo kokybę ir griežtinti jų rengėjų atsakomybę. Asociacija siūlo numatyti Investicijų planų rengėjams jų darbo svarbą atitinkančius kvalifikacinius reikalavimus bei šių reikalavimų kontrolės mechanizmą. Taip pat įtvirtinti Investicijų planų rengėjų atsakomybę už visas pasekmes, kurios atsiranda, kai Investicijų planų klaidos perkeliamos į projektus ir dėl to statybos įmonės parengia netikslias sąmatas. Taip pat numatyti, kad bendra sutarties kaina gali būti keičiama teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu koreguojami investiciniai-projektiniai dokumentai arba atsiranda papildomų darbų poreikis. Taip pat užtikrinti rangovų teisę gauti apmokėjimą už tinkamai atliktus darbus, kadangi šiuo metu šalyje yra nemažai daugiabučių namų, kurių renovacijai buvo gauti preliminarūs finansuojančio banko pritarimai, tačiau vėliau bankas atsisakė suteikti paskolą, o darbų užsakovai neturi lėšų apmokėti už atliktus renovacijos darbus.

- 2015 m. gegužės mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *Daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) investicijų plano rengimo tvarkos aprašo* bei STR „Statinio projektavimas“ pakeitimo projektų.

Asociacija atkreipia dėmesį, kad Investicijų planai yra rengiami itin prastos kokybės, juose yra daugybė klaidų ir netikslumų. Investicijų planų klaidos vėliau perkeliamos į projektus, dėl to statybos įmonės negali parengti tikslių sąmatų. Dėl šių priežasčių tarp statybos dalyvių nuolat kyla ginčai, nukenčia tiek statybos įmonės tiek daugiabučių gyventojai, diskredituojama pati renovacijos idėja.

Asociacija siūlo numatyti Investicijų planų rengėjams jų darbo svarbą atitinkančius kvalifikacinius reikalavimus bei šių reikalavimų kontrolės mechanizmą. Taip pat aiškiai ir vienprasmiskai įtvirtinti Investicijų planų rengėjų atsakomybę už visas pasekmes, kurios atsiranda, kai Investicijų planų klaidos perkeliama į projektus ir dėl to statybos įmonės parengia netikslias sąmatas.

- 2015 m. gegužės mėn. Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai pateikti pasiūlymai dėl bendradarbiavimo identifikuojant nelegalius statybos taisyklių naudotojus.
Asociacija atkreipė dėmesį, kad asociacijos ir jos narių sukurtas statybos taisyklės galima naudoti tik įteisinus tai asociacijos nustatyta tvarka. Tačiau praktikoje yra nemažai atvejų, kai asociacijos ir jos narių sukurtais statybos taisyklėmis naudojama savavališkai, negavus asociacijos sutikimo. Asociacija siūlo keistis informacija, siekiant nustatyti nelegalius statybos taisyklių naudotojus, tokiu būdu užkirsti kelią viešojo intereso pažeidimams, kai nelegalios statybos taisyklės pateikiamos įmonių atestacijoje, viešųjų pirkimų konkursuose, naudojamos rengiant projektus bei sudarant sutartis su užsakovais.
- 2015 m. gegužės mėn. Valstybinei mokesčių inspekcijai pateikti pasiūlymai dėl *Apibendrinto paaiškinimo dėl atvirkštinio apmokestinimo PVM mechanizmo taikymo statybos darbams nuo 2015-07-01* projekto.
Asociacija siūlo koreguoti ir subalansuoti VMI pateiktą statybos darbų ir medžiagų sampratą, kad atvirkštinio PVM mechanizmo taikymas statybos darbams būtų logiškas ir nesukeltų statybos sektoriuje painiavos.
- 2015 m. kovo mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl statybos techninių reglamentų „*Statybą leidžiantys dokumentai*“ bei „*Statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų kvalifikaciniai reikalavimai, atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas*“ projektų.
Asociacija, atkreipė dėmesį, kad sparčiai daugėja projektų, kurie rengiami pažangiais formatais (pvz. 3D), tačiau informacinė sistema "Infostatyba" bei viešuosius pirkimus organizuojančių pirkėjų elektroninės sistemos nepajėgs sutalpinti ir apdoroti tokiais formatais parengtos dokumentacijos, todėl būtina numatyti teisinės prielaidas taikyti „debesų kompiuteriją“ bei kitus pažangius elektroninius instrumentus.
Asociacija taip pat siūlo tobulinti Kvalifikacijos atestatų bei Teisės pripažinimo dokumentų registrus, išplečiant registrų apimtį bei numatant jų sąveikos su kitomis sistemomis galimybę. Taip pat reglamentuoti naudotinus duomenų talpinimo formatus, siekiant duomenų sistemų integracijos.
- 2015 m. vasario-kovo mėn. Aplinkos ministerijai pateikti 3 raštai dėl *LR statybos įstatymo* bei *LR civilinio kodekso* dalies straipsnių pakeitimo įstatymų projektų.
Asociacija siūlo nekeisti ypatingo statinio sąvokos, tobulinti paslėptų konstrukcijų sąvoką, suvienodinti projektavimo įmonių atestavimo reikalavimus su statybos rangovų įmonių atestavimo reikalavimais, patikslinti projekto ekspertizės rangovo pareigas, patikslinti kvalifikacinius reikalavimus ypatingo statinio statybos rangovui, numatyti privalomą renovacijos techninių projektų ekspertizę, patikslinti garantinių prievolių įvykdymo užtikrinimo mechanizmą, supaprastinti statybos užbaigimo procedūras plačiau taikant skaitmeninius instrumentus, sutrumpinti garantinius terminus iki 2 metų apdailos darbams bei įrenginiams, numatyti lankstesnes užsakovo rezervo naudojimo galimybes, apsvarstyti statybos proceso tobulinimo galimybes pagal Europos Sąjungoje taikomus modelius, numatyti ilgesnį įstatymo įsigaliojimo terminą sudarant galimybę statybos dalyviams pasiręsti naujam reguliavimui, ir kt.
- 2015 m. vasario mėn. Viešųjų pirkimų tarnybai, VŠĮ CPO LT ir LR aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai pateikti pasiūlymai dėl mokėjimo ir darbų priėmimo terminų viešojo pirkimo sutartyse.
Asociacija atkreipė dėmesį į ydingą praktiką, kai mokėjimo už statybos darbus terminai perkančiųjų organizacijų parengtose sutartyse yra nustatomi ilgesni kaip 30 dienų, taip pat kai numatomas atliktų darbų aktavimų periodiškumas kas 2 mėn. sudaro galimybes užvilkti atsiskaitymą už realiai atliktus statybos darbus. Asociacija prašo imtis veiksmų, kad ši ydinga praktika būtų pakeista, o perkančiosios organizacijos laikytųsi *LR mokėjimų, atliekamų pagal komercinės sutartis, vėlavimo prevencijos įstatymo* 5 str. ir 6 str. numatyto 30 dienų principo.

- 2015 m. vasario mėn. Lietuvos bankui pateikti pasiūlymai dėl statybų sutartinių įsipareigojimų laidavimo draudimų registro.
Asociacija siūlo įvertinti galimybę sukurti duomenų bazę, kuri būtų viešai prieinama ir kurioje suinteresuoti asmenys galėtų gauti konsoliduotą informaciją apie statybos įmonėms išduotus laidavimo draudimus. Tokia duomenų bazė būtina norint sukurti viešuosiuose pirkimuose išankstinio kvalifikavimosi sistemą, be to atsirastų geresnės sąlygos pasirinkti patikimą rangovą.
- 2015 m. sausio mėn. Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui pateikti pasiūlymai dėl renovacijos darbų viešųjų pirkimų tobulinimo.
Asociacija atkreipė dėmesį į renovacijos darbų viešųjų pirkimų problematiką ir pasiūlė jų sprendimo būdus. Būtina, kad investicinių-projektinių dokumentų rengėjai prisiimtų atsakomybę už jų kokybę, o rangovai, rengdami sąmatas šių dokumentų pagrindu, neprivalėtų tikrinti šiuose dokumentuose pateiktų sprendinių bei skaičiavimų teisingumo. Būtina numatyti privalomą investicijų planų ir techninių projektų ekspertizę. Būtina numatyti galimybę pirkti papildomus darbus rezervo apimtyje, neatliekant viešojo pirkimo procedūrų ir įforminant tik kaip pirkimo sutarties pakeitimą. Būtina sudaryti rangovams galimybę pasiūlyti CPO sistemoje didesnę kainą, nei skaičiuojamoji kaina, kartu numatant gyventojams galimybę tokius pasiūlymus įvertinti ir nuspręsti, ar jie sutinka su pateiktą brangesniu pasiūlymu.
- 2015 m. sausio mėn. Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui pateikti pasiūlymai dėl statybos skaitmenizavimo.
Asociacija atkreipė dėmesį, kad nuo 2016 m., perkėlus ES direktyvines nuostatas į nacionalinę teisę, perkančiosios organizacijos galės reikalauti, kad viešajame pirkime dalyvaujantys tiekėjai naudotų skaitmeninės statybos (BIM) instrumentus. Be to, sudėtingesnių objektų projektavimas, statyba ir eksploatavimas ES valstybėse jau dabar vyksta tik pagal BIM. Norint, kad Lietuvos statybos įmonės būtų konkurencingos užsienio valstybėse bei Lietuvoje, bei apskritai siekiant statybos pažangos, būtina neatidėliojant pradėti statybos skaitmenizavimo procesus.
- 2015 m. sausio mėn. Finansų ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *LR pridėtinės vertės mokesčio įstatymo* tobulinimo.
Asociacija, atsižvelgdama į tai, kad atvirkštinio PVM taisyklė netaikoma tiems statybos darbų užsakovams, kurie yra valstybės ar savivaldybių institucijos, prašo inicijuoti reikiamas procedūras (įskaitant derinimą su ES), kad atvirkštinio PVM taisyklė būtų taikoma ir viešajam sektoriui. Viešojo sektoriaus atliekami statybos darbų pirkimai sudaro ženkliai dalį visų statybos darbų pirkimų, todėl be viešojo sektoriaus institucijų teigiamas atvirkštinio PVM taisyklės poveikis valstybės biudžetui bei apskritai šalies ekonomikai nebus toks ženklaus, koks realiai galėtų būti.

Verslas

- 2015 m. gruodžio mėn. LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pateiktas prašymas aptarti komandiruojamų darbuotojų aktualijas.
Asociacija atkreipė dėmesį į A-1 pažymėjimų išdavimo problemas (operatyvumo stoka, nenaudojami elektroniniai instrumentai ir kt.), taip pat socialinio draudimo įmokų dydžio įtaką Lietuvos įmonių konkurencingumui užsienyje.
- 2015 m. lapkričio mėn. LR Standartizacijos departamento Standartų skyriaus prašymu pateikta nuomonė dėl naujų standartizacijos temų.
Asociacija pritarė standartizacijos naujos temos „Intelektinė nuosavybė. Gaminių patentinio grynumo tyrimo reikalavimai“ reikalingumui.
- 2015 m. spalio mėn. LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos prašymu pateikta nuomonė dėl į Lietuvą perkeltų pabėgėlių užimtumo.

Asociacija atkreipė dėmesį, kad darbo jėgos poreikis rinkoje nuolatos kinta, prognozuoti darbo jėgos poreikį ilgesniu periodu yra sudėtinga, kadangi nėra žinoma, kokias investicijas į statybos sektorių planuoja valstybė, kokios bus užsienio investicijos, kokie bus statomi stambūs objektai, kiek efektyviai bus įsisavinama ES parama, kiek sklandžiai bus įgyvendinama daugiabučių renovacija. Asociacijos nuomone, Darbo išteklių registras, jeigu toks būtų, sudarytų sąlygas nuolatos kaupti informaciją apie darbo jėgos situaciją, ją sisteminti bei teikti rinkai.

- 2015 m. rugsėjo mėn. Ūkio ministerijai pateikti papildomi pasiūlymai dėl administracinės naštos mažinimo.

Asociacija siūlo atsisakyti privalomo pranešimo apie duomenų tvarkymą automatinio būdu, kai duomenys tvarkomi rinkodaros tikslais. Savo klientų duomenis rinkodaros tikslais tvarko dauguma verslo, nes tai normali verslo praktika, neatsiejama verslo logikos dalis. Todėl pareiga registruotis dėl tokio duomenų tvarkymo yra perteklinis reikalavimas.

- 2015 m. rugsėjo mėn. Ūkio ministerijos prašymu pateikti pasiūlymai dėl administracinės naštos mažinimo.

Asociacija siūlo, kad viešuosiuose pirkimuose informaciją apie mokesčių ir socialinio draudimo įmokų sumokėjimą perkančiosios organizacijos susirinktų pačios, o tiekėjams neberekėtų rūpintis pažymomis. Tokia tvarka ne tik sumažintų administracinę naštą verslui, bet ir logiškiau bei teisingiau paskirstytų pareigas, kadangi valstybė (perkančiųjų organizacijų asmenyje) pati susirinktų informaciją apie tiekėjų mokesčių sumokėjimą.

- 2015 m. rugsėjo mėn. Lietuvos pramonininkų konfederacijos prašymu pateikti pasiūlymai dėl verslo aplinkos gerinimo.

Asociacija siūlo: pradėti statybos skaitmenizavimą; tobulinti statybos procesą pritaikant pažangią patirtį pagal Karališkojo Britanijos architektų instituto (RIBA) parengtą statybos proceso modelį; sukurti išankstinio tiekėjų kvalifikavimosi sistemą bei atrankos kriterijų katalogą viešuosiuose pirkimuose; suteikti perkančiosioms organizacijoms teisę viešuosiuose pirkimuose nurodyti tiekėjų išlaidas darbų saugai kaip kvalifikacinį reikalavimą, taip užkertant kelią mažinti pasiūlymų kainą darbų saugos sąskaita ir nesąžiningai konkuruoti; sukurti šalyje Darbo išteklių registrą, suteikiantį galimybę kaupti informaciją apie darbo išteklius, ją sisteminti bei teikti rinkai; tobulinti darbininkiškų profesijų darbuotojų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo sistemą; sukurti viešai prieinamą draudiminių garantijų registrą, suteikiantį galimybę gauti informaciją apie statybos įmonėms išduotas garantijas; išplėsti pelno mokesčio lengvatų įmonių investicijoms skirtam pelnui taikymą.

- 2015 m. rugsėjo mėn. VĮ Registrų centrui bei Informatikos ir ryšių departamentui pateiktas raštas dėl jungtinių pažymų apie viešųjų pirkimų procedūroje dalyvaujančius tiekėjus.

Asociacijos atkreipė dėmesį, kad tarp VĮ Registrų centras ir Informatikos ir ryšių departamento yra tam tikras veiksmų nesuderinamumas, todėl VĮ Registrų centras pažyma neapima visų aplinkybių, kurių reikia dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose. Siekiant sumažinti biurokratinę naštą verslui, tikslinga kad visa informacija būtų vienoje VĮ Registrų centras pažymoje, o statybos rangovams nereikėtų užsisakinėti pažymų iš skirtingų institucijų.

- 2015 m. birželio mėn. Finansų ministerijos prašymu pateikti pasiūlymai dėl apsikeitimo informacija tinklo sukūrimo.

Asociacija pritaria idėjai dėl apsikeitimo informacija tinklo sukūrimo, tačiau atkreipė dėmesį, kad informacijos teikimas neturėtų pernelyg apsunkinti įmonių. Taip pat svarbu, kad sukaupta ir apibendrinta informacija neliktų tik valstybės institucijų žinioje, o būtų operatyviai paviešinama.

- 2015 m. gegužės mėn. Viešųjų pirkimų tarnybai pateikti pasiūlymai dėl viešuosiuose pirkimuose naudojamų sąmatų formato suvienodinimo.

Asociacija siūlo nustatyti, kad statybos darbų sąmatos viešuosiuose pirkimuose būtų rengiamos suderintos struktūros XML formatu. Suvienodinus sąmatų el. formatą bei struktūrą, sąmatos galėtų būti apdorojamos ir palyginamos el. būdu, taip išvengiant žmogiškojo faktoriaus (klaidų, šališkumo ir pan.), atsirastų galimybės panaudoti sąmatų duomenis statistikai bei tyrimams.

- 2015 m. gegužės mėn. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *LR darbo kodekso* projekto.
Asociacija pateikė pastabas dėl darbdaviams aktualių klausimų: darbo sutarčių sudarymo ir nutraukimo liberalizavimo, lankstesnio darbo laiko normavimo, biurokratinės naštos forminant dokumentus mažinimo, komandiruočių lankstesnio reguliavimo, darbuotojų atsakomybės didinimo, darbdavio konfidencialios informacijos ir intelektinės nuosavybės apsaugos, bei kitų aktualių klausimų.
- 2015 m. gegužės mėn. Ūkio ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *LR bankroto įstatymo* projekto.
Asociacija nepritaria ministerijos nuomonei, kad įtvirtinus nuostatas dėl įmonės turinio komplekso pardavimo, toks reguliavimas padidins galimybę išsaugoti verslą. Pardavus turitinį kompleksą, įmonėje nebelis instrumentų veiklai vykdyti, todėl verslas įmonėje nebus išsaugotas, o komplekso pirkėjas nebūtinai pratęs bankrutuojančios įmonės veiklą ar sukurs naujas darbo vietas.
Asociacijos nuomone, vienas iš būdų stabilizuoti bankrutuojančios įmonės būklę bei atkurti jos mokumą, išsaugant įmonės verslo struktūrą ir darbo vietas, yra bankrutuojančios įmonės skolų kapitalizavimas, t.y. sudarymas kreditoriams galimybės įsigyti naujai išleidžiamas bankrutuojančios įmonės akcijas (perimti įmonę), užskaitant akcijų apmokėjimui priešpriešines įmonės ir kreditorių skolas.
- 2015 m. gegužės mėn. Ūkio ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *LR viešųjų pirkimų įstatymo* projekto.
Asociacija pateikė siūlymus dėl skaitmeninės statybos priemonių taikymo galimybės organizuojant pirkimus; dėl galimybės perkančiajai organizacijai reikalauti darbų saugos priemonių aprašymo; dėl galimybės tiekėjo kvalifikaciją patikrinti išankstinio kvalifikavimo sistemoje; dėl mažiausios kainos kriterijaus taikymo ribojimo; dėl galimybės parengti ir taikyti statybos darbų pirkimo sutartims standartines sąlygas; dėl viešuosiuose pirkimuose naudojamų sąmatų formato suvienodinimo; dėl perkančiosios organizacijos tiesioginių atsiskaitymų su subrangovais aiškesnio reglamentavimo.
- 2015 m. balandžio mėn. Lietuvos pramonininkų konfederacijai pateikti pasiūlymai dėl *LR darbo kodekso projekto*.
Asociacija iš esmės pritarė darbo santykių liberalizavimo modeliui, kuris numatytas projekte, kadangi tai suaktyvins darbo rinką, skatins darbdavius drąsiau kurti darbo vietas bei priimti naujus darbuotojus, todėl bus naudinga tiek darbdaviams, tiek darbuotojams, tiek valstybei.
Asociacija pateikė eilę pastabų, siekiant sukurti lankstesnių darbo santykių modelius bei labiau apsaugoti pagrįstus darbdavių interesus (dėl darbo sutarčių sudarymo ir nutraukimo, dėl darbo laiko, dėl darbo užmokesčio, dėl komandiruočių, dėl darbuotojų atsakomybės, dėl darbdavio konfidencialios informacijos ir intelektinės nuosavybės apsaugos, ir kt.).
- 2015 m. balandžio mėn. Žemės ūkio ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *LR žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo pakeitimo įstatymo* projekto.
Asociacija siūlo įteisinti mechanizmą, kuris leistų identifikuoti žemės ūkio veiklai faktiškai nenaudotinus sklypus (pvz. esančius netoli miestų, kur logiška bei prasminga yra gyvenamoji, komercinė ar infrastruktūros plėtra, o ne žemės ūkio veikla), ir panaikinti tokių sklypų įsigijimo apribojimus bei nustatyti nesudėtingą jų paskirties pakeitimo tvarką. Taip pat siūlo apribojimų netaikyti ir tais atvejais, kai žemės sklypas pagal bendruosius planus naudotinas mišriai veiklai, tačiau sklype žemės ūkio naudmenų yra mažiau nei kitų žemės naudmenų kartu paėmus.
- 2015 m. kovo mėn. Viešųjų pirkimų tarnybos prašymu pateikti pasiūlymai dėl viešųjų pirkimų procedūrų statybos srityje tobulinimo.
Asociacija atkreipė dėmesį į eilę problemų, esančių viešųjų pirkimų srityje, bei pateikė pasiūlymus pirkimų procedūroms tobulinti: dėl pirkimų organizavimo per CPO tobulinimo, dėl renovacijos darbų pirkimų tobulinimo, dėl užsakovo rezervo paprastesnio panaudojimo, dėl mažiausios kainos kriterijaus taikymo apribojimo, dėl išankstinio tiekėjų kvalifikavimosi sistemos bei atrankos kriterijų katalogo sukūrimo, dėl pirkimuose naudojamų sąmatų formato ir struktūros suvienodinimo, dėl darbų saugos lėšų kaip kvalifikacinio reikalavimo taikymo, dėl skaitmeninės statybos instrumentų panaudojimo, dėl tiekėjų piktnaudžiavimo kuriant ūkio subjektų grupes bei

kreipiantis į teismus apribojimo, dėl statybos ir viešųjų pirkimų teisės aktų tarpusavio nesuderinamumo pašalinimo, ir kt.

- 2015 m. kovo mėn. Ūkio ministerijos prašymu pateikti pasiūlymai dėl *LR nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo*.
Asociacija siūlo skatinti investicijas statybų sektoriuje, diferencijuojant nekilnojamojo turto mokesčio tarifus bei taikant mokesčio tarifams atvirkštinės aritmetinės progresijos principą.
- 2015 m. kovo mėn. Ūkio ministerijos prašymu pateikta nuomonė dėl Lietuvos ir Ukrainos prekybinio ir ekonominio bei mokslinio ir techninio bendradarbiavimo komisijos posėdžio.
Asociacija atkreipė dėmesį, kad dėl situacijos Ukrainoje šiuo metu Lietuvos statybos verslo plėtra į Ukrainą mažai tikėtina. Statybos verslo bendradarbiavimui trukdo nestabili įstatyminė bazė, pažeisti finansiniai srautai, nesklandūs atsiskaitymai, nesklandūs pervežimai šalies viduje ryšium su atskirų sričių savarankiškumo apribojimu, didelė gyventojų migracija tiek iš Ukrainos, tie šalies viduje. Tačiau kai kurios LSA įmonės domisi kvalifikuotų statybos specialistų iš Ukrainos laikinu įdarbinimu Lietuvoje.
- 2015 m. vasario mėn. Lietuvos pramonininkų konfederacijai pateikti pasiūlymai dėl *Lietuvos higienos normos HN 98:2014 „Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos mažiausios ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai”* taikymo.
Asociacija, atsižvelgdama į narių nuomonę, atkreipė dėmesį į tikslintinas higienos normos sąlygas. Valstybės institucijos turėtų užtikrinti, kad verslo subjektai galėtų greičiau, pigiau ir patikimiau sudaryti savo darbuotojams saugias ir sveikas darbo sąlygas.
- 2015 m. vasario mėn. Teisingumo ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *LR Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 2, 5, 10, 11, 12, 40 straipsnių, šeštojo skirsnio ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo* projekto.
Asociacija pritaria idėjai, kad įtraukti verslo asocijuotas struktūras į neteisminį vartojimo ginčų sprendimą. Tačiau atkreipė dėmesį, kad pardavėjų bei paslaugų teikėjų pareiga savo interneto svetainėse bei standartinėse sutarčių sąlygose pateikti informaciją apie vartojimo ginčų neteisminio sprendimo subjektus sukels verslui administracinę naštą, yra perteklinė ir yra labiau valstybės institucijų ir vartotojų asociacijų, o ne privataus verslo funkcija. Taip pat pasiūlė sutrumpinti terminą, per kurį vartotojas turi teisę kreiptis į vartojimo ginčus nagrinėjančią instituciją.
- 2015 m. vasario mėn. Seimui pateikti pasiūlymai dėl *LR Lobistinės veiklos įstatymo pakeitimo įstatymo* projekto.
Asociacija nepitaria idėjai, kad asociacijos, jų nariai, valdymo organų nariai bei darbuotojai gali būti laikomi lobistais. Toks reguliavimas yra netikslingas, perteklinis ir laikytinas biurokratine našta. Daugeliui asociacijų ši našta bus per didelė, todėl daugelis asociacijų lobistais nesiregistruos ir teisėkūros procesuose dalyvaus ribotai. Toks asociacijų eliminavimas iš teisėkūros procesų nepadarys šių procesų skaidresniais, nes eliminavus asociacijas, sumažės visuomeninė teisėkūros kontrolė.
- 2015 m. sausio mėn. Žemės ūkio ministerijos prašymu pateikti pasiūlymai dėl galimybės keisti žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo tvarką.
Asociacija siūlo įteisinti mechanizmą, kuris leistų identifikuoti žemės ūkio veiklai faktiškai nenaudotinus sklypus (pvz. esančius netoli miestų, kur logiška bei prasminga yra gyvenamoji, komercinė ar infrastruktūros plėtra, o ne žemės ūkio veikla). Taip pat siūlo panaikinti tokių sklypų įsigijimo apribojimus ir nustatyti nesudėtingą jų paskirties pakeitimo tvarką. Taip pat supaprastinti gyvenamosios paskirties pastatų statybą žemės ūkio paskirties žemėje, t.y. leisti statyti gyvenamąjį namą su priklausiniais, nekeičiant žemės paskirties, nerengiant detaliųjų planų ir neregistruojant ūkininko ūkio, tačiau nustatant užstatymo apribojimus (pvz. ne daugiau 15 arų) ir saugiklius šio apribojimo apėjimui.